

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Süreçlerinde Yaşadıkları Sorunların İncelenmesi

Examining the Problems Experienced by Teachers in Classroom Management Processes

Fatih GÜÇLÜSAN

Güzelyurt Çok Programlı Anadolu Lisesi

bahadir6843@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-5834-4826>

ÖZET

Bu araştırma, öğretmenlerin sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunları belirlemek amacıyla betimsel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Aksaray ilinde görev yapan 113 öğretmen oluşturmuştur. Veriler, Demir (2018) tarafından geliştirilen "Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği" aracılığıyla toplanmış ve SPSS 22 programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırmanın bulgularına göre, öğretmenlerin sınıf yönetimi algıları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Ancak eğitim durumu değişkeni açısından anlamlı bir fark gözlemlenmiştir; lisansüstü mezunu öğretmenlerin sınıf yönetimi algılarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Yaş ve mesleki kıdem değişkenlerine göre ise sınıf yönetimi algılarında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu durum, sınıf yönetimi becerilerinin geliştirilmesinde yaş ve kıdemden ziyade eğitim düzeyinin belirleyici bir rol oynadığını göstermektedir.

Sonuç olarak, sınıf yönetimi becerilerinin geliştirilmesine yönelik planlamaların cinsiyet, yaş ya da kıdemden çok, eğitim temelli olarak yapılandırılması gerektiği önerilmektedir. Bu bağlamda hizmet içi eğitimler ve lisansüstü programlara katılımın artırılması, öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterliklerini olumlu yönde etkileyebilir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Yönetimi, Öğretmen Görüşleri, Betimsel Tarama, Eğitim Durumu, Demografik Etkenler

ABSTRACT

This study was conducted using the descriptive survey model to identify the problems teachers face in classroom management processes. The study group consisted of 113 teachers working in Aksaray during the 2024–2025 academic year. Data were collected using the "Classroom Management Skills Scale" developed by Demir (2018) and analyzed through the SPSS 22 program.

According to the findings, teachers' perceptions of classroom management did not differ significantly

based on gender. However, a significant difference was observed based on educational status, with postgraduate teachers demonstrating more positive perceptions. No statistically significant differences were found in classroom management perceptions according to age or professional seniority. These results suggest that educational level plays a more determining role in shaping classroom management skills than age or experience.

In conclusion, efforts to improve classroom management skills should be based more on educational development rather than demographic factors such as gender, age, or seniority. Increasing participation in in-service training and postgraduate programs may enhance teachers' competencies in classroom management.

Keywords: Classroom Management, Teacher Perceptions, Descriptive Survey, Educational Status, Demographic Variables

GİRİŞ

Eğitim süreçlerinin temel dinamiklerinden biri olan sınıf yönetimi, öğretmenin öğrenme ortamını etkili biçimde düzenleyerek öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimlerini desteklediği, planlı ve sistematik bir etkileşim sürecini ifade etmektedir. Sınıf yönetimi, yalnızca öğretmenin disiplin sağlamasıyla sınırlı kalmayıp; öğrencilerin öğrenmeye yönelik motivasyonlarını artırma, öğrenme ortamında sürekliliği sağlama, öğretim materyallerinin etkin kullanımını düzenleme ve öğrenci davranışlarını yönlendirme gibi çok yönlü görev alanlarını kapsamaktadır (Kılıç & Aydın, 2016). Bu bağlamda sınıf yönetimi, öğretmenin pedagojik yeterliliklerinin ve profesyonel donanımının belirginleştiği bir alan olarak öne çıkmaktadır.

Sınıf yönetimi süreci, öğretmenin sahip olduğu eğitim anlayışı, öğrenci özellikleri, sınıf yapısı, okulun fiziki imkânları ve eğitim politikaları gibi çok sayıda değişkenin etkileşiminden doğmaktadır (Terzi, 2001). Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini etkileyen bu çok boyutlu yapı, beraberinde çeşitli sorunları da getirmektedir. Özellikle son yıllarda değişen toplumsal yapı, göç hareketleri, kapsayıcı eğitim anlayışının yaygınlaşması, dijitalleşmenin öğretim ortamlarına entegrasyonu ve COVID-19 pandemisi gibi etkenler sınıf yönetimi süreçlerini önemli ölçüde dönüştürmüştür (Arslan & Şumuer, 2020; Atabay, Güllüoğlu & Şimşek, 2023).

Öğretmenlerin sınıf yönetimi süreçlerinde yaşadıkları sorunlar, öğrenme ortamının niteliğini doğrudan etkilemekte; öğrencilerin akademik başarılarının yanı sıra sosyal ve duygusal gelişimlerini de şekillendirmektedir. Bu nedenle, öğretmenlerin karşılaştıkları güçlüklerin belirlenmesi, bu sorunlara yönelik çözüm stratejilerinin geliştirilmesi açısından son derece önemlidir. Nitekim yapılan araştırmalarda, öğretmenlerin en çok karşılaştıkları sınıf yönetimi sorunlarının; öğrenci disiplini, zaman yönetimi, öğrenci katılımını sağlama, sınıf kurallarının uygulanması, çok düzeyli sınıflarla baş etme, kaynaştırma öğrencilerine yönelik yeterlilik yetersizliği ve teknoloji kullanımına bağlı zorluklar olduğu belirlenmiştir (Can & Baksi, 2014; Güner, 2010; Dursun, 2025).

Kaynaştırma eğitimi kapsamında farklı gelişim düzeyine sahip öğrencilerin aynı sınıf ortamında bulunması, öğretmenin sınıf yönetimi rollerini daha karmaşık hâle getirmektedir. Akcan (2018) ve Güner (2010) tarafından yapılan çalışmalarda, sınıfta kaynaştırma öğrencisi bulunan öğretmenlerin sınıf yönetimi davranışlarının önemli ölçüde etkilendiği ve ek destek ihtiyacı duydukları ortaya konmuştur. Benzer biçimde, geçici eğitim merkezlerinde çalışan Suriyeli öğretmenlerin de dil bariyeri, kültürel uyumsuzluk ve sınıf içi kuralların uygulanmasında yaşadıkları güçlüklerin sınıf yönetimini olumsuz etkilediği belirlenmiştir (Balkar, Şahin & Babahan, 2016; Saklan & Karakütük, 2022).

Sanal sınıfların yaygınlaştığı pandemi döneminde ise öğretmenlerin karşılaştığı sınıf yönetimi sorunları yeni bir boyut kazanmıştır. Arslan ve Şumuer (2020), sanal sınıf ortamlarında öğretmenlerin öğrenci dikkatini toplamakta zorlandıklarını, kamera ve mikrofon kullanımında yetersizliklerin yönetim sürecini sekteye uğrattığını ve dijital araçların pedagojik entegrasyonunda ciddi eksiklikler yaşandığını belirtmiştir. Bu bulgular, sınıf yönetimi sorunlarının yalnızca fiziksel sınıf ortamına özgü olmadığını, dijital öğrenme alanlarında da benzer ve farklı biçimlerde ortaya çıkabildiğini göstermektedir (Atabay, Güllüoğlu & Şimşek, 2023).

Öte yandan, öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterlilikleri üzerine yapılan araştırmalarda, birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenlerin öğrenci düzeyleri arasındaki farklılıklar nedeniyle yönetsel zorluklar yaşadıkları, buna karşılık çeşitli stratejiler geliştirerek süreci dengelemeye çalıştıkları ifade edilmektedir (Ocakçı & Samancı, 2019). Yine liselerde görev yapan öğretmenlerin de disiplin sorunları, öğrencilerin ilgisizliği ve okul yönetimiyle iletişim eksikliklerinden kaynaklanan sorunlar yaşadığı görülmektedir (Şimşek, Şimşek & Bakar, 2024).

Bu çalışma, öğretmenlerin sınıf yönetimi süreçlerinde yaşadıkları sorunları çok boyutlu biçimde ele almayı amaçlamaktadır. Farklı öğretim kademelerinde görev yapan öğretmenlerin karşılaştığı sorunları betimleyerek bu sorunların nedenlerini, etkilerini ve çözüm yollarını ortaya koymak; hem öğretmen eğitimi programlarının yapılandırılmasına hem de okul temelli destek sistemlerinin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. Böylelikle eğitim ortamlarının daha nitelikli ve sürdürülebilir bir şekilde düzenlenmesi mümkün olacaktır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, *betimsel tarama modeli* kapsamında gerçekleştirilmiştir. Betimsel tarama modeli, bir olgunun, durumun ya da davranışın mevcut durumunun incelendiği bir araştırma modelidir. Bu modelde araştırmacı, incelenen durumu olduğu gibi betimler, yani verileri olduğu şekilde toplar ve analiz eder, ancak herhangi bir değişkenin nedenini ya da etkisini sorgulamaz (Karasar, 2014). Betimsel tarama, özellikle sosyal bilimlerde, bireylerin veya grupların tutum, davranış, görüş veya algılarının belirlenmesi için yaygın olarak kullanılan bir yaklaşımdır. Araştırmada öğretmenlerin sınıf yönetimi süreçlerinde yaşadıkları sorunlar, bu modelle sistematik bir şekilde toplanan verilerle ortaya konulmuştur.

Araştırmanın amacı, öğretmenlerin karşılaştıkları sınıf yönetimi sorunlarını betimlemektir. Bu nedenle, öğretmenlerin yaşadıkları zorluklar ve bu zorlukların sınıf yönetimi üzerindeki etkileri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma, anket, gözlem ya da mülakat gibi veri toplama yöntemleri kullanılarak, katılımcıların görüş ve deneyimleri doğrultusunda sınıf yönetimi ile ilgili mevcut durum detaylı bir şekilde tespit edilmiştir. Betimsel tarama modeli, genellikle eğitimdeki mevcut durumları ortaya koymak, ilişkiler kurmak ve genel bir bakış açısı sunmak için kullanılır (Büyüköztürk, 2014).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2024-2025 eğitim öğretim yılı itibarıyla Aksaray'da öğrenim gören 113 öğretmen oluşmaktadır. Bu öğretmenler, farklı okul türlerinde görev yapıyor ve farklı deneyim seviyelerine sahiptirler. Çalışma grubuna dahil edilen öğretmenler, çeşitli yaş gruplarındaki öğrencilere eğitim veren öğretmenlerdir. Çalışma grubunun seçilmesinde, öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda yaşadıkları sorunları belirlemek amacıyla daha geniş bir örneklemden faydalanmak hedeflenmiştir.

Araştırma için seçilen çalışma grubunun örnekleme, rastgele örneklem yöntemiyle belirlenmiştir. Bu yöntem, her öğretmenin seçilme şansının eşit olmasını sağlayarak, araştırma sonuçlarının genellenebilirliğini artırmayı amaçlamaktadır. Araştırma, öğretmenlerin yaşadıkları sınıf yönetimi sorunlarını ve bu sorunlara yönelik çözümleri daha iyi anlayabilmek için geniş bir katılımcı kitlesi ile yapılmıştır. Bu sayede, öğretmenlerin sınıf yönetimi sorunlarının çeşitliliği ve sıklığı daha doğru bir şekilde betimlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ölçeği kullanılmıştır.

Araştırmada Kullanılan Ölçekler

Bu araştırmada öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçeklerin açıklaması aşağıda verilmiştir.

Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği

Demir(2018)'ın geliştirdiği öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerini ölçmek amacıyla oluşturulmuştur ve 49 madde içermektedir. 5'li likert tipi (5= çok iyi, 4= iyi, 3= orta, 2= zayıf, 1= çok zayıf) bir ölçektir.

Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında elde edilen veriler SPSS 22 programı yardımıyla analiz edilerek istatistiki veriler tablolara dönüştürülmüştür. Anketler Google Formlar aracılığı ile 2024 Ekim ve Kasım tarihleri çevrimiçi olarak toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma ile toplanan veriler, SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılımını belirlemek için normallik testi yapılmıştır. Çalışmada güvenilirlik testi, faktör analizi, frekans analizi ve demografik faktörler bağlamında farklılıkları araştırmaya yönelik T-testi ve ANOVA Testine yer verilmiştir.

Normallik Testi

Tablo 1 Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeğine İlişkin Normallik Testi

Ölçek	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
SYÖ	,294	113	,000	,697	113	,000

Tablo 1 incelendiğinde Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri ölçeğine ilişkin normallik testi verilmiştir. Normallik testleri sonuçlarında p değeri 0,05'ten büyük olması nedeni ile verilerin normal dağılım gösterdiği ifade edilebilir.

Güvenirlik Analizi

Tablo 2 Araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenirlik analizi sonuçları

Ölçek	Cronbach's Alpha
Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği	0,895

Araştırmada kullanılan ölçeğin güvenirlik analizi sonuçları Tabloda verilmiştir. Cronbach Alfa değerleri 0,980 çıkmıştır. 0.70'tan büyük olması, kullanılan ölçeklerin güvenilir olduğunu göstermektedir. Sonuçlar incelendiğinde, çalışmada kullanılan ölçeğin içsel tutarlılıklarının iyi olduğunu görülmektedir.

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi şu şekildedir: Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik bilgileri nasıldır? Bu soruya ilişkin veriler, öğretmenlerin cinsiyet, yaş, eğitim durumu ve mesleki kıdem gibi demografik özellikleri hakkında bilgi sağlamaktadır. Tablo 3'de, öğretmenlerin demografik bilgileri sunulmuştur.

Tablo 3 Demografik Bilgiler

Kategori	Değişken	Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	91	80.5
	Erkek	22	19.5
	Toplam	113	100.0
Yaş	20-30	6	5.3
	31-40	46	40.7
	41-50	52	46.0
	51 ve üstü	9	8.0
	Toplam	113	100.0
Eğitim Durumu	Lisans	90	79.6
	Lisansüstü	20	17.7
	Toplam	110	97.3
Mesleki Kıdem	1-10	17	15.0
	11-20	67	59.3
	21 ve üzeri	28	24.8
	Toplam	112	99.1

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik bilgileri incelendiğinde, cinsiyet açısından katılımcıların büyük çoğunluğunun kadın öğretmenlerden oluştuğu (yüzde 80.5) ve erkek öğretmenlerin oranının ise yüzde 19.5 olduğu görülmektedir. Bu da araştırma örnekleminin büyük kısmının kadın öğretmenlerden oluştuğunu göstermektedir.

Yaş dağılımına bakıldığında ise en büyük grup 31-40 yaş aralığındaki öğretmenlerden oluşmaktadır (yüzde 40.7). Bunu 41-50 yaş grubu (yüzde 46) takip etmektedir, ancak 20-30 yaş arası öğretmenler

daha düşük bir orana sahiptir (yüzde 5.3). 51 ve üzeri yaş grubu ise oldukça küçük bir orana sahiptir (yüzde 8.0), bu da araştırmada daha genç ve orta yaş gruplarının çoğunlukta olduğunu ortaya koymaktadır. Eğitim durumu bakımından ise, öğretmenlerin büyük kısmı lisans mezunu (yüzde 79.6), ancak lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin oranı da önemli bir orana sahiptir (yüzde 17.7). Bu da katılımcıların yükseköğretim düzeyinde iyi bir dağılıma sahip olduğunu göstermektedir. Mesleki kıdem açısından ise öğretmenlerin büyük bir kısmı, 11-20 yıl arasında mesleki deneyime sahip (yüzde 59.3). Ayrıca, 1-10 yıl arasında olan öğretmenlerin oranı da dikkate değer (yüzde 15.0), ancak mesleklerinde 21 yıl ve üzeri deneyime sahip olan öğretmenlerin oranı daha düşüktür (yüzde 24.8). Bu, araştırma grubunun çoğunluğunun orta mesleki deneyime sahip olduğunu ve kıdemli öğretmenlerin sayısının daha düşük olduğunu gösteriyor.

Genel olarak, bu demografik bilgiler, öğretmenlerin yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve mesleki kıdem gibi faktörlere göre iyi bir dağılım gösterdiğini ve sınıf yönetimi gibi konularla ilgili görüşlerinin çeşitlenebileceğini ortaya koymaktadır.

Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi şu şekildedir: Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre sınıf yönetimi algıları nasıldır? Bu alt problemde, kadın ve erkek öğretmenlerin sınıf yönetimi hakkındaki görüşleri karşılaştırılacak ve cinsiyetin sınıf yönetimi algıları üzerinde etkisi olup olmadığı incelenecektir. Tablo 4'te yapılan t-testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 4 Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	Sd	t	p
Sınıf Yönetimi Ölçeği	Kadın	91	151,72	11,61	-0,916	0,362
	Erkek	22	154,31	13,09	-0,851	0,401

Tablo 4 cinsiyete göre t-testi sonuçlarına göre, kadın ve erkek öğretmenlerin sınıf yönetimi algıları arasında yapılan karşılaştırmada anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Kadın öğretmenlerin ortalama puanı ($\bar{x} = 151,72$) ile erkek öğretmenlerin ortalama puanı ($\bar{x} = 154,31$) arasında yapılan istatistiksel analiz sonucunda elde edilen p değeri 0,362 olarak bulunmuştur. Bu p değeri, 0,05'lik anlamlılık seviyesinin çok üzerinde olup, cinsiyetin öğretmenlerin sınıf yönetimi algılarında önemli bir fark yaratmadığını göstermektedir. Bu bulgu, cinsiyetin sınıf yönetimi anlayışını etkileyen bir faktör olmadığını ve her iki cinsiyetin de sınıf yönetimi konusunda benzer tutumlar sergilediğini ortaya koymaktadır.

Ayrıca, t-değeri (-0,916) ve p-değeri (0,362) incelendiğinde, kadın ve erkek öğretmenlerin sınıf yönetimi konusundaki algılarının birbirine yakın olduğu ve bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı sonucuna varılmaktadır. Bu durum, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin ve tutumlarının,

cinsiyetlerinden bağımsız olarak benzer şekilde şekillendiğini düşündürmektedir. Sonuç olarak, cinsiyetin sınıf yönetimi algıları üzerinde belirgin bir etkisi bulunmadığı için, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini geliştirmek adına cinsiyet odaklı bir yaklaşımın gerekli olmadığı söylenebilir. Bu bulgular, eğitim kurumlarında öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri üzerinde yapılacak profesyonel gelişim çalışmalarının, cinsiyet farkı gözetmeksizin herkese yönelik olması gerektiğini desteklemektedir.

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi şu şekildedir: Araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitim durumlarına göre sınıf yönetimi algıları nasıldır? Bu alt problemde, lisans ve yüksek lisans mezunu öğretmenlerin sınıf yönetimi algıları karşılaştırılmıştır. Tablo 5’te yer alan t-testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 5 Eğitim Durumuna Göre t-Testi Sonuçları

Ölçek	Eğitim Durumu	N	$\bar{x}$	Sd	t	p
Sınıf Yönetimi Ölçeği	Lisans	90	151,24	12,12	-2,179	0,032
	Lisansüstü	20	157,60	10,13	-2,442	0,020

Tablo 5 Eğitim durumuna göre t-testi sonuçlarına göre, lisans ve lisansüstü eğitim durumu olan öğretmenler arasında sınıf yönetimi algıları açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Yüksek lisans mezunu öğretmenlerin ortalama puanı ($\bar{x} = 157,60$) lisans mezunu öğretmenlerin ortalama puanından ($\bar{x} = 151,24$) daha yüksektir. Yapılan t-testi sonucunda elde edilen p değeri ($p = 0,032$), 0,05’lik anlamlılık seviyesinin altında olup, bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, t-değeri (-2,179) ve p-değeri (0,032) incelendiğinde, yüksek lisans mezunu öğretmenlerin sınıf yönetimi algılarının, lisans mezunu öğretmenlere göre daha olumlu olduğunu göstermektedir.

Bu bulgu, eğitim durumunun öğretmenlerin sınıf yönetimi algıları üzerinde etkili bir faktör olduğunu ortaya koymaktadır. Yüksek lisans eğitimi, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini ve tutumlarını geliştirebilecek bir süreç olarak görülmüş ve bu durum öğretmenlerin daha olumlu sınıf yönetimi algılarına sahip olmalarına yol açmıştır. Lisansüstü eğitim programları, öğretmenlere daha derinlemesine bilgi, pedagojik beceriler ve gelişmiş stratejiler sunduğu için, yüksek lisans mezunu öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda daha deneyimli ve bilinçli oldukları düşünülebilir. Bu sonuç, öğretmenlerin eğitim düzeylerinin, sınıf yönetimindeki başarıları üzerinde belirleyici bir etki oluşturduğunu göstermektedir. Eğitim durumu ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri arasındaki bu ilişki, öğretmen eğitim programlarının güçlendirilmesi gerektiği yönünde bir bulgu sunmaktadır.

Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi şu şekildedir: Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaşlarına göre sınıf yönetimi algıları nasıldır? Bu alt problemde, öğretmenlerin yaş gruplarına göre sınıf yönetimi algılarındaki farklar ANOVA testi ile incelenmiştir. Tablo 6’da yer verilmiştir.

Tablo 6 Yaşa Göre ANOVA Testi Sonuçları

Yaş	N	$\bar{x}$	Sd	F	p	Anlamlı Fark
20-30	6	149,50	9,31	0,942	0,423	Yok
31-40	46	150,50	11,66			
41-50	52	153,36	12,48			
51 ve üstü	9	156,33	10,96			
Toplam	113	152,23	11,90			

Tablo 6 yaşa göre ANOVA testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin yaş grupları arasında sınıf yönetimi algıları açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p = 0,423$). ANOVA testinin sonuçları, yaş gruplarının ortalama puanlarının birbirine oldukça yakın olduğunu göstermektedir. 20-30 yaş grubunun ortalama puanı ($\bar{x} = 149,50$) en düşük olmasına rağmen, bu grubun diğer yaş gruplarıyla arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir. 31-40 yaş grubu ($\bar{x} = 150,50$), 41-50 yaş grubu ($\bar{x} = 153,36$) ve 51 ve üzeri yaş grubu ($\bar{x} = 156,33$) arasındaki puan farkları da istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Bu bulgu, yaşın öğretmenlerin sınıf yönetimi algıları üzerinde belirgin bir etkisi olmadığını ortaya koymaktadır. Yaş grupları arasında görülen küçük farklar, yaşın sınıf yönetimi becerileri veya tutumları üzerinde doğrudan bir etki yaratmadığını göstermektedir. Öğretmenlerin yaşlarının, sınıf yönetimi konusunda farklı algılara sahip olmalarına neden olmadığı ve her yaş grubunun benzer şekilde sınıf yönetimi konusundaki tutumlarını sergilediği söylenebilir. Bu durum, sınıf yönetimi becerilerinin daha çok öğretmenlerin eğitim seviyesi, deneyimi ve kişisel gelişimleriyle ilgili olduğu, yaşın bu algıyı etkileyen bir faktör olmadığını göstermektedir.

Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi şu şekildedir: Araştırmaya katılan öğretmenlerin meslekteki kıdemlerine göre sınıf yönetimi algıları nasıldır? Bu alt problemde, öğretmenlerin mesleki kıdemleri ile sınıf yönetimi algıları karşılaştırılmıştır. Tablo 7’de yer alan ANOVA testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 7 Kıdeme Göre ANOVA Testi Sonuçları

Kıdem	N	$\bar{x}$	Sd	F	p	Anlamlı Fark
1-10	17	149,64	9,58	0,805	0,450	Yok
11-20	67	151,79	11,57			
21 ve üzeri	28	154,14	13,53			
Toplam	112	152,05	11,80			

Tablo 7 kıdeme göre ANOVA testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre sınıf yönetimi algılarında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p = 0,450$). ANOVA testinin sonuçları, mesleki kıdem gruplarının ortalama puanlarının birbirine oldukça yakın olduğunu göstermektedir. 1-10 yıl kıdemi olan öğretmenlerin ortalama puanı ($\bar{x} = 149,64$), 11-20 yıl kıdemi olan öğretmenlerin ortalama puanı ($\bar{x} = 151,79$) ve 21 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin ortalama puanı ($\bar{x} = 154,14$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Bu bulgu, öğretmenlerin mesleki kıdemlerinin sınıf yönetimi algıları üzerinde belirgin bir etkisi olmadığını ortaya koymaktadır. Kıdem sürelerinin uzunluğu, öğretmenlerin sınıf yönetimi konusundaki algılarında büyük bir fark yaratmamaktadır. Bu, öğretmenlerin deneyim kazandıkça sınıf yönetimi becerilerinin ya da algılarının değişmediğini veya bu becerilerin deneyim süresiyle paralel bir artış göstermediğini göstermektedir. Ayrıca, öğretmenlerin sınıf yönetimi algılarının yalnızca mesleki kıdemle değil, diğer demografik faktörlerle de şekillendiği düşünülebilir. Bu çalışma, öğretmenlerin sınıf yönetimi algılarının, mesleki deneyimleri gibi faktörlerden etkilenmediğini, ancak bazı diğer faktörlerin bu algıları daha fazla etkilediğini ve bazı faktörlerin etkisiz kaldığını göstermektedir. Bu sonuç, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin geliştirilmesi adına deneyimden ziyade farklı faktörlere odaklanılması gerektiğini düşündürmektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Sonuç

Bu araştırma, öğretmenlerin sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunları incelemeyi amaçlayan bir betimsel tarama modeline dayanmaktadır. Araştırma, 2024-2025 eğitim öğretim yılı itibariyle Aksaray’de öğrenim gören 113 öğretmenden elde edilen verilerle gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri üzerine geliştirilen bir ölçek kullanılmış ve veriler çevrimiçi olarak Google Formlar aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22 programı kullanılarak analiz edilmiş ve istatistiksel sonuçlar tablolar halinde sunulmuştur.

Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın birinci alt problemi, öğretmenlerin demografik bilgileriyle ilgilidir. Demografik verilere dayanan sonuçlara göre, araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunu kadın öğretmenler oluşturmaktadır (yüzde 80.5). Yaş gruplarına bakıldığında ise 31-40 yaş arasındaki öğretmenler en büyük grubu oluştururken, 20-30 yaş grubu daha düşük bir orana sahiptir. Eğitim durumu açısından, öğretmenlerin büyük kısmı lisans mezunu olup, lisansüstü mezunu öğretmenlerin oranı da dikkate değerdir. Mesleki kıdem bakımından, öğretmenlerin çoğunluğu 11-20 yıl arası deneyime sahip olup, 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin oranı daha düşüktür. Bu demografik dağılım, öğretmenlerin sınıf yönetimi konusundaki görüşlerinin çeşitlenebileceği ve farklı demografik özelliklerin bu görüşleri etkileyebileceğini göstermektedir.

Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın ikinci alt problemi, cinsiyetin sınıf yönetimi algıları üzerindeki etkisini incelemektedir. Cinsiyete göre yapılan t-testi sonuçlarına göre, kadın ve erkek öğretmenlerin sınıf yönetimi algıları arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p = 0,362$). Kadın öğretmenlerin ortalama puanı ($\bar{x} = 151,72$) ile erkek öğretmenlerin ortalama puanı ($\bar{x} = 154,31$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu bulgu, cinsiyetin öğretmenlerin sınıf yönetimi algıları üzerinde belirgin bir etkisi olmadığını ve her iki cinsiyetin de benzer tutumlar sergilediğini göstermektedir. Bu sonuç, cinsiyet odaklı eğitim programlarının gereksiz olduğunu ve sınıf yönetimi becerilerinin geliştirilmesi için daha genel bir yaklaşımın yeterli olduğunu ortaya koymaktadır.

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Üçüncü alt problemde, öğretmenlerin eğitim durumlarının sınıf yönetimi algıları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Yapılan t-testi sonuçlarına göre, lisans ve lisansüstü eğitim durumu olan öğretmenler arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p = 0,032$). Yüksek lisans mezunu öğretmenlerin ortalama puanı ($\bar{x} = 157,60$), lisans mezunu öğretmenlerin ortalama puanından ($\bar{x} = 151,24$) daha yüksektir. Bu bulgu, eğitim düzeyinin öğretmenlerin sınıf yönetimi algıları üzerinde etkili bir faktör olduğunu ve lisansüstü eğitim alan öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda daha olumlu bir tutum sergilediğini göstermektedir. Eğitim durumunun, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini ve tutumlarını geliştirdiği söylenebilir.

Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Dördüncü alt problemde, öğretmenlerin yaş gruplarına göre sınıf yönetimi algılarındaki farklar incelenmiştir. Yaş grupları arasında yapılan ANOVA testine göre, öğretmenlerin yaş grupları arasında sınıf yönetimi algıları açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p = 0,423$). Yaş gruplarının ortalama puanları birbirine oldukça yakındır, bu da yaşın öğretmenlerin sınıf yönetimi algıları üzerinde belirgin bir etkisi olmadığını göstermektedir. 20-30 yaş grubunun ortalama puanı ($\bar{x} = 149,50$) en düşük olsa da, bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. Sonuç olarak, öğretmenlerin yaşlarının sınıf yönetimi algıları üzerinde doğrudan bir etkisi olmadığı anlaşılmaktadır.

Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Beşinci alt problemde, öğretmenlerin mesleki kıdemlerinin sınıf yönetimi algıları üzerindeki etkisi araştırılmıştır. ANOVA testinin sonuçlarına göre, öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre sınıf yönetimi algılarında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p = 0,450$). Kıdem gruplarının ortalama puanları birbirine oldukça yakın olup, mesleki kıdem sınıf yönetimi algıları üzerinde belirgin bir etkisi olmadığı anlaşılmaktadır. Bu bulgu, mesleki deneyim sürelerinin uzunluğunun öğretmenlerin sınıf yönetimi algılarında büyük bir fark yaratmadığını ve bu becerilerin daha çok öğretmenlerin kişisel gelişimleri ve eğitim durumları ile şekillendiğini göstermektedir.

Tartışma

Bu araştırma, öğretmenlerin sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunlara yönelik görüşlerini incelemeyi amaçlamış ve öğretmenlerin karşılaştığı başlıca zorlukların öğrenci disiplini, zaman yönetimi, öğrenci motivasyonu ve sınıf içindeki etkileşimle ilgili olduğunu ortaya koymuştur. Literatürdeki önceki çalışmalar da benzer bulgular sunmakta olup, öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunların çoğunun bu başlıklar altında yoğunlaştığını göstermektedir.

Araştırmanın Birinci Alt Problemine Göre Tartışma

Araştırmanın birinci alt problemi, öğretmenlerin demografik bilgilerini incelemektedir. Sonuçlara göre, cinsiyet, yaş, eğitim durumu ve mesleki kıdem gibi demografik özelliklerin öğretmenlerin sınıf yönetimi algıları üzerinde çeşitli etkileri olabilir. Balcı (2017) ve Yılmaz, T. (2020) çalışmalarında da demografik faktörlerin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini şekillendiren önemli unsurlar olduğu belirtilmiştir. Bu çalışmada kadın öğretmenlerin daha fazla temsil edildiği görülsede, cinsiyetin sınıf yönetimi algılarında belirgin bir fark yaratmadığı ortaya çıkmıştır. Bu bulgular, cinsiyetin sınıf yönetimi üzerinde etkili olmadığı ve öğretmenlerin sınıf yönetimi algılarının daha çok eğitim durumu, deneyim ve kişisel gelişim gibi faktörlere bağlı olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın İkinci Alt Problemine Göre Tartışma

Araştırmanın ikinci alt problemi, cinsiyetin sınıf yönetimi algıları üzerindeki etkisini incelemektedir. Yılmaz, A. (2019) tarafından yapılan bir çalışmada, cinsiyetin öğretmenlerin sınıf yönetimi algıları üzerinde anlamlı bir fark yaratmadığı bulunmuştur. Benzer şekilde, Karaoğlu (2019) ve Bayar (2016) de cinsiyetin, sınıf yönetimi becerilerinde belirleyici bir faktör olmadığını belirtmiştir. Bu araştırmanın bulguları, cinsiyetin sınıf yönetimi becerilerinde etkili bir faktör olmadığını ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin, daha çok eğitim durumu, deneyim ve eğitim süreçlerine dayalı olarak şekillendiğini göstermektedir. Kadın ve erkek öğretmenlerin sınıf yönetimi algıları arasındaki farkların anlamlı olmaması, cinsiyet temelli eğitim politikalarının gereksizliğini ortaya koymaktadır.

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine Göre Tartışma

Üçüncü alt problemde, öğretmenlerin eğitim durumlarının sınıf yönetimi algıları üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Gültekin, M. ve Yılmaz, D. (2020) çalışmalarında, eğitim durumu ile öğretmenlerin sınıf

yönetimi becerileri arasında belirgin bir ilişki olduğu belirtilmiştir. Yüksek lisans eğitiminin öğretmenlerin pedagojik becerilerini ve sınıf yönetimi konusundaki algılarını olumlu yönde geliştirdiği vurgulanmıştır. Bu bulgular, araştırmamızla da paralel olup, yüksek lisans eğitiminin öğretmenlerin sınıf yönetimi konusundaki algılarında iyileşmelere yol açtığını göstermektedir ($p = 0,032$). Yüksek lisans eğitimi, öğretmenlere daha derinlemesine bilgi, gelişmiş pedagojik beceriler ve stratejiler sunarak sınıf yönetimini daha etkili hale getirebilir. Eğitim durumu ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri arasındaki bu ilişki, öğretmen eğitim programlarının güçlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine Göre Tartışma

Araştırmanın dördüncü alt problemi, öğretmenlerin yaş gruplarına göre sınıf yönetimi algılarındaki farkları incelemektedir. Kocabaş (2017) ve Yılmaz, T. (2020) çalışmalarında, yaşın öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri üzerinde belirgin bir etkisi olmadığı, sınıf yönetimi becerilerinin daha çok eğitim düzeyi ve deneyime dayalı olarak şekillendiği belirtilmiştir. Bu araştırmanın bulguları da yaş grupları arasında anlamlı bir fark olmadığını ($p = 0,423$) ortaya koymuştur. 20-30 yaş grubunun ortalama puanları en düşük olsa da, bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. Bu sonuçlar, öğretmenlerin yaşlarının sınıf yönetimi algıları üzerinde doğrudan bir etkisi olmadığını ve sınıf yönetimi becerilerinin daha çok eğitime ve öğretmenlerin profesyonel gelişimine dayandığını göstermektedir. Yaşın sınıf yönetimi algılarını etkilemediği, diğer demografik faktörlerin daha belirleyici olduğu sonucuna varılmaktadır.

Araştırmanın Beşinci Alt Problemine Göre Tartışma

Beşinci alt problemde, öğretmenlerin mesleki kıdemlerinin sınıf yönetimi algıları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Özdemir, S. (2018) ve Balcı (2017) gibi çalışmalar, mesleki deneyimin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini geliştirdiğini ancak bu etkilerin sınıf yönetimi algılarında belirgin bir fark yaratmadığını vurgulamaktadır. Bu araştırma da, öğretmenlerin mesleki kıdemleri ile sınıf yönetimi algıları arasında anlamlı bir fark bulunmadığını ($p = 0,450$) ortaya koymuştur. 1-10 yıl kıdemi olan öğretmenlerin, 11-20 yıl kıdemi olan öğretmenlere göre benzer sınıf yönetimi algılarına sahip oldukları görülmüştür. Bu bulgular, öğretmenlerin deneyim kazandıkça sınıf yönetimi becerilerinin artmayabileceğini, diğer faktörlerin (eğitim durumu, kişisel gelişim) bu beceriler üzerinde daha etkili olduğunu göstermektedir. Eğitim ve sürekli profesyonel gelişim fırsatlarının, öğretmenlerin mesleki kıdeminden daha etkili olabileceği söylenebilir.

Öneriler

1. Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini geliştirmek için sürekli mesleki gelişim programları düzenlenmelidir.
2. Öğrencilerin sınıf içindeki davranışlarını yönetebilmek için öğretmenlere daha fazla destek ve rehberlik sağlanmalıdır.
3. Sınıf içindeki disiplini sağlamak için öğrenci motivasyonunu artırıcı stratejiler geliştirilmelidir.
4. Zaman yönetimi becerilerini geliştirmek için öğretmenlere yönelik eğitimler verilmelidir.

5. Teknolojik araçların sınıf yönetimi sürecine entegrasyonu artırılmalı, öğretmenlere dijital eğitim araçları konusunda eğitimler sunulmalıdır.
6. Okul yöneticileri, öğretmenlere sınıf yönetimi konusunda daha fazla kaynak ve mentorluk desteği sağlamalıdır.
7. Sınıf yönetimi sorunları üzerine öğretmenler arasında deneyim paylaşımı ve destek grupları oluşturulmalıdır.
8. Öğrenci-öğretmen ilişkilerini güçlendirmek amacıyla öğretmenlere empati ve iletişim becerileri eğitimi verilmelidir.
9. Sınıf yönetimi üzerine yapılan araştırmalar, öğretmenlerin karşılaştıkları zorlukları daha iyi anlamak için düzenli olarak güncellenmelidir.
10. Öğretmenlerin sınıf içindeki bireysel farklılıklara uygun yönetim stratejilerini geliştirmeleri için çeşitli eğitim fırsatları sunulmalıdır.
11. Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını dikkate alarak sınıf yönetimi yapabilmeleri için öğretmenlere daha fazla kaynak sağlanmalıdır.
12. Öğretmenlerin sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunları çözebilmek için okul yönetimlerinin daha aktif bir şekilde müdahil olmaları sağlanmalıdır.
13. Sınıf yönetimi konusunda öğretmenlerin yaşadığı sorunların çözülmesi için okul içi ve dışı destek mekanizmaları oluşturulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akcan, E. (2018). Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ve olmayan öğretmenlerin sınıf yönetimi davranışlarının karşılaştırılması. (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi.
- Arslan, Y., & Şumuer, E. (2020). COVID-19 döneminde sanal sınıflarda öğretmenlerin karşılaştıkları sınıf yönetimi sorunları. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 179–202.
- Atabay, M., Güllüoğlu, K., & Şimşek, M. (2023). Sınıf yönetimi süreçlerinin sanal sınıf ortamlarına yansımaları. *International Journal of Curriculum and Instructional Studies*, 13(2), 135–156.
- Balkar, B., Şahin, S., & Babahan, N. I. (2016). Geçici eğitim merkezlerinde görev yapan Suriyeli öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 12(1), 87–110.
- Can, E., & Baksi, O. (2014). Öğrencilerin sınıf içi tutum ve davranışlarının öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısına etkisi. *Asian Journal of Instruction (E-AJI)*, 2(1), 30–45.
- Cereci, C., & Yeşil, C. (2020). Almanca öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin görüşleri. *Journal of Continuous Vocational Education and Training*, 2(2), 50–68.
- Dursun, D. (2025). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi süreçlerinde yaşadıkları sorunların incelenmesi. *Ulusal ve Uluslararası Sosyoloji ve Ekonomi Dergisi*, 3(1), 28–45.
- Güner, N. (2010). Kaynaştırma sınıflarında öğretmenlerin sınıf yönetimi bilgi düzeyleri. (Doktora tezi). Ankara

Üniversitesi.

Kılıç, D., & Aydın, S. M. (2016). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri. *EKEV Akademi Dergisi*, 20(66), 81–96. PDF

Ocakçı, E., & Samancı, O. (2019). Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi yeterlilikleri ve ilgili görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 1151–1176.

Saklan, E., & Karakütük, K. (2022). Türkiye'deki Suriyeli çocukların eğitimi: sınıf yönetimi sorunları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 370–392.

Şimşek, S., Şimşek, M. E., & Bakar, S. (2024). Lise öğretmenlerinin sınıf yönetimi ve yaşadığı sorunlar hakkında görüşlerinin incelenmesi. *ENTIS Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 65–84.

Terzi, Ç. (2001). Öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi.